

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR**ÜMİT ÇOBANOĞLU BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/5104
Karar Tarihi : 18/10/2022

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Muammer TOPAL
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
Raportör : Ömer MENCİK
Başvurucu : Ümit ÇOBANOĞLU

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ceza infaz kurumunda hükümlü olarak bulunan başvurusunun posta yolu ile göndermek istediği dokümanın sakıncalı bulunarak gönderilmemesinin ifade özgürlüğünü ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 31/1/2018 tarihinde yapılmıştır. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

III. OLAY VE OLGULAR

4. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Başvurucu, başvuru tarihinde terör örgütüne üye olma suçundan Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda (Ceza İnfaz Kurumu) hükümlü olarak bulunmaktadır.

6. Başvurucu, Ceza İnfaz Kurumu dışında bulunan bir kişiye iki sayfadan oluşan bir mektup, iki sayfadan oluşan ve "*Bergün'ün Yolunan Saçlarına Dair*" başlığını taşıyan bir metin ve beş sayfadan oluşan karikatür çizimleri göndermek istemiştir. "*Bergün'ün Yolunan Saçlarına Dair*" adlı belgenin başvurusunun gözetiminde işkence gördüğünü belirttiği B.V. adlı kişiye ithafen yazılmış bir düzyazı niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

7. Başvuru konusu karikatürlerde ise başvuru, kamu görevinden çıkarıldığı için açlık grevi yapan ve daha sonra örgütsel suçlardan tutuklanan iki kişinin hayati tehlikelerine rağmen ceza infaz kurumunda tutulmalarının Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince (AIHM) uygun bulunmasını eleştirmiştir. Bununla birlikte karikatürlerde başvuru, AIHM'in Cumhurbaşkanı'nın düşünceleri doğrultusunda karar verdiğini vurgulayan, aynı zamanda Cumhurbaşkanı'nın bu iki kişi için yapılan her türlü eylemi yasaklayıcı bir tavır içinde olduğunu ve bu kişiler lehine gösteri yapılmasının dahi Cumhurbaşkanı'nda rahatsızlık yarattığını ifade eden çizimler yapmış ve ifadelere yer vermiştir.

8. Bundan başka karikatürlerde başvuru; İçişleri Bakanı'nın aynı iki kişinin terör örgütü mensubu olduğu yönünde kamuoyu oluşturmaya çalıştığına, sadece bu mesele üzerine yoğunlaştığına hatta bu takıntısı nedeniyle psikolojinin bozulduğuna, psikolog ile görüşmeler gerçekleştirdiğine dair çizimler yapmış ve bazı ifadelere yer vermiştir. Son olarak başvuru Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı'nın gözaltı sırasında işkence gördüğünü iddia eden bir kişi ile ilgili soru önergesini reddetme gerekçesi üzerinden kolluk görevlilerini koruyan bir tavır içinde olduğuna dair bir çizim yapıldığı ve ifadeler yazıldığı tespit edilmiştir.

9. Ceza İnfaz Kurumu Mektup Okuma Komisyonu (Komisyon) söz konusu el yazısı metni ve karikatürleri incelemiş, dokümanların -içeriğini dikkate alarak- Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kuruluna (Disiplin Kurulu) sunulmasına karar vermiştir.

10. Disiplin Kurulu, incelemesinin sonucunda iki sayfadan oluşan mektup içeriğinde sakıncalı herhangi bir ibare yer almadığına ancak diğer dokümanların sakıncalı içerik barındırdığına karar vermiştir. Disiplin Kurulu öncelikle "*Bergün'ün Yolunan Saçlarına Dair*" başlığını taşıyan belgeyi incelemiştir. Belgede örgütsel propaganda içeren, terörlü öven ve teröre teşvik eden açıklamalar yer aldığı belirtilmiştir. Disiplin Kurulu karikatürlerin ve bu karikatürlerde yer alan ifadelerin ise devlet büyüklerine kamu çalışanlarını küçükt düşüren ve ıhmet altında bırakan çizimler olduğunu, yalan yanlış ifadeler içerdiğini kabul etmiştir.

11. Başvuru, Disiplin Kurulu kararına karşı Edirne 1. İnfaz Hâkimliğine (Hâkimlik) şikâyette bulunmuştur. Hâkimlik 30/10/2017 tarihli kararla başvuru şikâyetini reddetmiştir. Ret gerekçesinde Hâkimlik, Disiplin Kurulu kararının gerekçesinin yerinde olduğunu ifade etmiştir.

12. Başvuru, Hâkimlik kararına karşı itiraz yoluna başvurmuştur. İtirazı inceleyen Edirne 1. Ağır Ceza Mahkemesi (Mahkeme) Hâkimliğin kararının usul ve yasaya uygun olduğunu belirterek itirazı 5/1/2018 tarihinde reddetmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

13. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı*" kenar başlıklı 68. maddesinin olay tarihindeki hâlinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılamak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yönelecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılımsı ise gönderilmez."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Anayasa Mahkemesinin 18/10/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi Yönünden

15. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet şerif Ay* (B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvuruçunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. İfade Özgürlüğü'nün İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvuruçunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

16. Başvuruçucu; uzun süredir resim ve karikatür sanatıyla uğraştığını, edebî eserler ve siyasi makaleler yazdığını, bunlardan bir kısmının süreli ve süresiz yayınlarda yer aldığını belirtmiştir. Bundan başka başvuruçucu; beş karikatür ile bir yazıyı bir dergiye göndermek istediğini ancak bunun engellendiğini, söz konusu dokümanların basında yer alan haberleri konu aldığını ve siyasi eleştiri sınırları içinde kaldığını; engelleme sonucunda telif ücreti almaktan da mahrum bırakıldığını belirterek ifade özgürlüğü'nün ve çalışma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

17. Bakanlık görüşünde; mektubun gönderilmemesine ilişkin başvurunun haberleşme özgürlüğü kapsamında incelenmesi gerektiği belirtildikten sonra Anayasa Mahkemesinin ve AİHM'in bazı kararlarına yer verilmiştir. Bakanlık daha sonra somut olaya ilişkin bazı açıklamalar yapmıştır. Söz konusu açıklamalar sonrasında Bakanlık; başvuruçunun haberleşme özgürlüğü'nün ihlal edilip edilmediği konusunda inceleme yapılırken değinilen Anayasa ve ilgili mevzuat hükümlerinin, Anayasa Mahkemesi içtihadının ve somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.

2. Değerlendirme

18. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuruçucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, ř 16). Yazılı belgelerin bir başkasına verilmesi, iletilmesi, bastırılması özgürlüğü ifade özgürlüğü'nün ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle mevcut koşullar altında başvurunun ifade özgürlüğü kapsamında incelenmesi gerekir (benzer

değerlendirmeler için bkz. *Bejdar Ro Amed*, B. No: 2013/7363, 16/4/2015, § 40; *Murat Türk (2)*, B. No: 2013/7082, 21/4/2016, § 36).

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

19. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

20. Başvuruya konu dokümanların Ceza İnfaz Kurumu dışına gönderilmesinin engellenmesi ile başvurucunun ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahalede bulunulduğunun kabul edilmesi gerekir. Anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşulları yerine getirmediği müttedatce Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, ...yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ...demokratik toplum düzeninin ...gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

21. Müdahaleye dayanak olan 5275 sayılı Kanun'un 68. maddesinin kanunla sınırlama ölçütünü karşıladığı (benzer değerlendirmeler için bkz. *Bejdar Ro Amed*, § 51; *Murat Türk (2)*, § 37; *Ahmet Temiz*, B. No: 2013/1822, 20/5/2015, §§ 37-46), müdahalenin Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan kamu düzeninin korunması meşru amaçları kapsamında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bundan sonra yapılması gereken, müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olup olmadığını değerlendirmektir. Temel hak ve özgürlüklere yönelik bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılaması ve orantılı olması gerekir (*Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, §§ 53-55; *Mehmet Ali Aydın* [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, §§ 70-72; *Ferhat Üstündağ*, B. No: 2014/15428, 17/7/2018, § 45; hükümlü ve tutuklulara uygulanan disiplin cezaları bağlamında benzer değerlendirmeler için bkz. *Murat Karayel (5)*, B. No: 2013/6223, 7/1/2016, §§ 38-41; *Cihat Özdemir*, B. No: 2015/214, 9/5/2018, § 21; *Eşref Arslan*, B. No: 2014/14655, 18/7/2018, §§ 39-43).

22. Somut olayda başvurucu, kurum dışındaki bir kişiye iki sayfadan oluşan yazılı bir belge ile içinde bazı karikatürlerin ve ifadelerin yer aldığı beş sayfadan oluşan bir belge göndermek istemiştir. Disiplin Kurulu ve Hâkimlik, dokümanların örgütsel propaganda içeren, terörlü öven ve teröre teşvik eden açıklamalar ile devlet büyüklüklerine ve kamu çalışanlarına yönelik küçük düşüren ve töhmet altında bırakan çizimler olduğunu, yalan yanlış ifadeler içerdiğini kabul etmiş ve gönderilmemesine karar vermiştir. Mahkeme de Hâkimlik kararını hukuka uygun bulmuştur.

23. Hükümlü ve tutuklular, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) ortak alanı kapsamında kalan temel hak ve hürriyetlerin tamamına kural olarak sahiptir (*Mehmet Reşit Arslan ve diğ.leri*, B. No: 2013/583, 10/12/2014, § 65). Bu bağlamda hükümlü ve tutukluların ifade özgürlüğünün de Anayasa ve Sözleşme kapsamında koruma altında olduğu konusunda hiçbir şüphe bulunmamaktadır (*Murat Karayel (5)*, § 27).

24. Öte yandan bir hapis cezasının veya özgürlükten yoksun bırakan benzer bir yaptırımın amacı ve meşruiyeti toplumu suça karşı korumak, bununla bağlantılı olarak da mahkûmların ıslahını sağlayabilmektir (daha geniş değerlendirmeler için bkz. *Halil Bayk [GK]*, B. No: 2014/20002, 30/11/2017, § 36). Mahkûmların kendilerini geliştirmelerine imkân sağlayan edebî metinler oluşturmalarına ve bunları yayımlayabilmelerine olanak tanınması da mahkûmların ıslahı için önemlidir.

25. Bununla birlikte ifade özgürlüğü mutlak bir hak değildir ve Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci maddesinde öngörülen sebeplerle sınırlanabilir. Bu bağlamda ceza infaz kurumunda bulunmanın kaçınılmaz sonucu olarak suçun önlenmesi ve disiplinin sağlanması gibi kuruma güvenliğinin ve düzenin korunmasına yönelik kabul edilebilir gerekliliklerin olması durumunda mahpusların sahip olduğu haklara sınırlama getirilebilecektir (*Murat Karayel (5)*, § 29).

26. Terör örgütleriyle veya faaliyetleriyle ilişkili olduğu değerlendirilen yazılı bir metnin kişilerin ve ceza infaz kurumunun güvenliğine zarar verme ihtimalinin tespit edilmesinde ilk elden bilgiye sahip ceza infaz kurumu yetkililerinin ve derece mahkemelerinin daha geniş takdir payı bulunduğu şüphe yoktur (benzer durumlarda ceza infaz kurumu yetkililerinin takdir payına ilişkin değerlendirmeler için bkz. *Özkan Kart*, B. No: 2013/1821, 5/11/2014, § 51; *Ahmet Temiz (6)*, B. No: 2014/10213, 1/2/2017, § 41). Bunun yanında bahsi geçen doküman gibi yazılı metinlerin bütünüyle ele alındığında özel bir kişiye, kamu görevlilerine veya halkın belirli bir kesimine karşı şiddete teşvik edip etmediğinin belirlenmesi için metinlerde kullanılan terimlerin ve hangi bağlamda yazıldığının dikkate alınması uygun olacaktır (*Fatih Taş [GK]*, B. No: 2013/1461, 12/11/2014, § 100).

I. "Bergün'ün Yolunan Saçlarına Dair" Başlığını Taşıyan Belge Yönünden

27. Somut olayda öncelikle iki sayfadan oluşan ve "Bergün'ün Yolunan Saçlarına Dair" başlığını taşıyan belgenin değerlendirilmesi gerekir. Başvuru konusu belgede; ölüm orucu yapan bir kişiden direnişçi olarak bahsedildiği, kolluk görevlilerinin işkence yapan kişiler olarak kabul edildiği, devletten düşman olarak bahsedildiği ve düşman olarak görülen devlete karşı direnmenin övüldüğü görülmüştür. Söz konusu ifadelerle örgütsel kimliğin ve bilincin canlı tutulmaya çalışıldığı anlaşılmıştır. Başvuru konusu belge içeriği ve üslubu birlikte değerlendirildiğinde başvurucunun terör örgütü lehine kamuoyu oluşturmak, örgütün görüşlerine meşruluk kazandırmaya çalışmak, örgütsel ilişkiler ve dayanışma ile haberleşmeyi canlı tutmak amacıyla söz konusu belgeyi oluşturmayı bir eylem şekli olarak benimsediği değerlendirilmiştir. Bu nedenle söz konusu belgenin gönderilmemesi şeklindeki müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olduğu söylenemez (haberleşme özgürlüğü bağlamında benzer değerlendirmeler için bkz. *Ozan Alpçaya (2)*, B. No: 2017/3892, 24/6/2020, § 29).

II. İçinde Karikatürlerin Yer Aldığı Belge Yönünden

28. Başvuru konusu olayda başvurucunun beş sayfadan oluşan ve içinde bazı karikatürlerin yer aldığı diğer bir belgenin gönderilmemesini ayrıca şikâyet konusu ettiği anlaşılmıştır. Karikatür, ele aldığı konuları komik veya iğneleyici olması için abartan ve çarpıtan resim türüdür. Karikatürlerin siyasi eleştiri yapmak için sıklıkla kullanıldığı da aşikârdır. Bu nedenle karikatürlere ilişkin bir değerlendirme yapılırken söz konusu belgelerin içinde abartı barındırdığı hususu dikkatle değerlendirilmelidir. Bununla birlikte karikatürlere ilişkin bir değerlendirme yapılırken ceza infaz kurumunda bulunmanın doğal ve kaçınılmaz

sonuçlarının gözönünde alınması gerektiği, mahpusların ceza infaz kurumu dışındaki bireyler gibi karikatür oluşturamayacakları hususu da vurgulanmalıdır.

29. Ceza infaz kurumlarının mahpusların ifade özgürlüğüne yapılan müdahalelerin takdir payı içinde kalıp kalmadığı ve esas itibarıyla demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olup olmadığı müdahalenin gerekçesine bakılarak anlaşılabilir. Dolayısıyla mevcut başvurudaki gibi ifade özgürlüğüne yapılan müdahalelerde kurumların ve derece mahkemelerinin dava konusu ifadelerin ceza infaz kurumunun asayişini ve güvenliğini tehlikeye düşüren, kamu görevlilerini hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı olarak haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yönelten yalan ve yanlış bilgileri içerip içermediği, tehdit ve hakaret unsuru taşıyıp taşımadığı değerlendirilmeleri gerekir (*Bejdar Ro Amed*, § 80; idare ve derece mahkemelerince söz konusu değerlendirmelerin yapılmaması nedeniyle ihlal sonucuna ulaşılan bir karar için bkz. *Kamuran Reşit Bekir* [GK], B. No: 2013/3614, 8/4/2015, § 73; derece mahkemelerince söz konusu değerlendirmelerin yapıldığının tespit edildiği bir karar için bkz. *Ahmet Temiz (6)*, §§ 39-44).

30. Öte yandan demokratik bir toplumun zorunlu temellerinden olan ve toplumun ilerlemesi ve bireyin özgüveni için gerekli temel şartlardan birini teşkil eden ifade özgürlüğü, sadece kabul gören veya zararsız yahut kayıtsızlık içeren bilgiler ya da fikirler için değil aynı zamanda kırıcı, şok edici veya rahatsız edici olanlar için de geçerlidir (*Emin Aydın (2)*, B. No: 2013/3178, 25/6/2015, § 35; *Bekir Coşkun*, § 52). Bunun yanında Anayasa Mahkemesi, siyasetçilerin, kamuoyunca tanınan kişilerin ve kamusal yetki kullanan görevlilerin gördükleri işlev nedeniyle daha fazla eleştiriye katılmak durumunda olduklarını ve bunlara yönelik eleştirinin sınırlarının çok daha geniş olduğunu her zaman vurgulamıştır (siyasetçilerle ilgili olarak bkz. *Ergün Poyraz (2)* [GK], B. No: 2013/8503, 27/10/2015, § 58; kamusal yetki kullanan görevlilerle ilgili olarak bkz. *Nilgün Halloran*, B. No: 2012/1184, 16/7/2014, § 45; tanınan bir Cumhuriyet başsavcısı ile ilgili olarak bkz. *İlhan Cihaner (2)*, B. No: 2013/5574, 30/6/2014, § 82; tanınan ve siyasete hazırlanan bir kamu görevlisi ile ilgili olarak bkz. *Önder Balıkcı*, B. No: 2014/6009, 15/2/2017, § 42).

31. Başvurucunun söz konusu karikatürler ile ölüm orucu yapan ve terörle bağlantılı suçlardan tutuklanan iki kişi adına yapılan her tür eylemin Cumhurbaşkanı'nda rahatsızlık yarattığını, İçişleri Bakanı'nın da aynı iki kişiyi takımı hâline getirdiğini ve bu kişilerin terör örgütü mensubu olarak kabul edilmesine yönelik çabaya giriştiğini ifade etmeye çalıştığı anlaşılmıştır. Son olarak karikatürlerde TBMM Başkanı'nın işkence eylemlerini koruyucu bir tavır takındığı eleştirisi yer almıştır.

32. Anayasa Mahkemesi, birçok kararında daha önce de belirtildiği üzere toplumsal ve siyasal ortama veya sosyoekonomik dengesizliklere, etnik sorunlara, ülke nüfusundaki farklılıklara, daha fazla özgürlük talebine veya ülke yönetim biçiminin eleştirisine yönelik düşüncelerin -bu düşünceler devlet yetkilileri veya toplumun önemli bir bölümü için rahatsız edici olsa dahi (*Abdullah Öcalan* [GK], B. No: 2013/409, 25/6/2014, § 95)- açıklanması, yayılması, aktif, sistemli ve inandırıcı bir şekilde başkalarına aşılınması, telkin ve tavsiye edilmesinin ifade özgürlüğünün koruması altında olduğuna karar vermiştir (*Zübeyde Füsun Üstel ve diğerleri* [GK], B. No: 2018/17635, 26/7/2019, § 80; *Ayşe Çelik*, B. No: 2017/36722, 9/5/2019, § 44; *Sırrı Süreyya Önder* [GK], B. No: 2018/38143, 3/10/2019, § 65).

33. Somut olayda karikatürlerin siyasetçilerin eleştirilmesi niteliğinde olduğu, siyasal ortama ilişkin değerlendirme niteliği taşıdığı, ülke yönetim biçiminin eleştirisine

yönelik düşünceleri ifade ettiği değerlendirilmiştir. Siyasi eleştiri olduğu kabul edilen başvuru konusu karikatürlere demokratik çoğulculuk açısından daha fazla tahammül edilmesi gerekir. Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında başvurucunun posta yolu ile göndermek istediği dokümanın sakıncalı bulunarak gönderilmemesinin *zorunlu toplumsal bir ihtiyaca karşılık gelmediği* sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle başvurucunun ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

34. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

35. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın gönderildiği yargı mercilerince yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasında düzenlenen bireysel başvuruya özgü yeniden yargılama kurumunun özelliklerine ilişkin kapsamlı açıklamalar için bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Alişül Alkaya ve diğ.leri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

36. Öte yandan ihlalin niteliği dikkate alınarak başvurucuya 13.500 TL manevi tazminat ödenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. İfade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Kararın bir örneğinin ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Edirne 1. İnfaz Hâkimliğine (E.2017/2372, K.2017/2401 sayılı karar) GÖNDERİLMESİNE,

E. Başvurucuya net 13.500 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

F. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 18/10/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.